

סקירה של מבחן הרוזנצוויג
מתוך מאמרים וטבלים של SAUL ROSENZWEIG
כתבם ונתקן ע"י דרור אורן

רוזנצוויג

PICTURE-ASSOCIATION STUDY FOR ASSESSING REACTION TO FRUSTRATION

דבשמו המקוצר - THE ROSENZWEIG PICTURE-FRUSTRATION STUDY

המחקר של תמונות-תסכול, או בשמו המלא, המחקר באסוציאציות לתמונות להערכת תגובות לתיסכול, מציג פרוצדורה השלכתית המצומצמת לנועדו להלות תבניות של תגובה למצבי לחץ יומיומיים שבאופן רחב אנו מכירים בחשיבותם הן בהסתגלות הנורמלית והאבנורמלית. המבחן מציג 24 תמונות, שבכל אחת מציגים דמויות, ששתיים מהם מנוהרות בסיווגציה מתונה של התמדדות עם תסכול, סיווגציה שכיחה מחיי היומיום. הדמות בצד השמאלי נראית שהיא אומרת דבר מה שאו שהינה עווד לתאר את מה שמתסכל את הדמות השנייה, או דבר מה שהיא שלעצמו מתסכל את האדם השני. הצד/הדמות בצד ימין נראה תמיד שמעליו ריבוע ריק. מאפיינים אחרים של הגישות והמצב משתמעים מהרמזים האחרים בתמונה. הניבדק מתבקש להוכיח בתמונות אחת אחרי השניה ולכתוב בריבוע הריק את התשובה הראשונה שעולה במחשבתו.

הסיווגציות הכלולות במבחן/במחקר (IN THE STUDY) מתחלקות לשני סוגים עיקריים: חוסמי אגו וחוסמי סופראגו.

חוסמי אגו - הם אותן הסיווגציות בהם מכשול-אנושי או לא אנושי - מפריע, מאכזב, מונע, או בצורה אחרת מתסכל את הניבדק.

חוסמי סופראגו - מייצגים האשמות, תקיפות והפליות על הניבדק או ע"י מישור אחר.

חוסמי אגו : 1, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 24.

16 תמונות

חוסמי סופראגו : 2, 5, 7, 10, 16, 17, 19, 21

8 תמונות-מבחן מבוזרים

קשר אחד בין שני הסוגים של המצבים הוא הנוכחה שהשליכות חוסמי הסופר אגו כבר קרו עם המתסכל הנוכחי כמתסכל קודם. אבחנה זו אינה מוחלטת, כדרך שניבדק יכול לפרש סיטואציה מסוג חוסמי-סופר אגו כחוסמת-אגו או להפך. במקרים יוצאי דופן אלו, הניקוד כמו תמיד חייב ללכת במקורות שיפוטיו של הניבדק עצמו. הכחת כסיס במבחן P-F היא שהניבדק, באופן מודע או לא מודע, מזדהה עם הפרט המתסכל בכל תמונה ומשליך את השיותיו ותפישתו הוא בעת התשובה. כדי לאפיין השיות אלו נחלק כל תשובה לכיוון האגרסייה, וסוג התגובה.

כיוון האגרסייה (DIRECTION OF AGGRESSION) מתחלק לשניים :

EXTRAPUNITIVENESS - אגרסייה מופנית כלפי הסביבה

INTRAPUNITIVENESS - אגרסייה מופנית כלפי העצמי

IMPUNITIVENESS - יש התחמקות מהבעת אגרסייה, בנסיון לחפות / לעבור

בריפודף על הניסכול.

סוג התגובה (REACTION TYPE)

OBSTACLE-DOMINANCE המחסום שגורם לתסכול מתבלט בתגובה

EGO-DEFENSE האגו של הניבדק בעל דומיננטיות שולטת, ובו פתרון המצב

המתסכל הוא שמודגש.

כאשר ההתיחסות לאובייקט מתסכל, ירפיע ' לפני האות.

כאשר יש התיחסות להאשמה (קרי סוג מגגרון ההגנה), יהיה הסימון באותיות

גדולות .

לסמן NEED-PERSISTENCE (עמידה על הצורך) יסומנו אותיות קטנות.

סדר כתיבה יהיה :

N-P	E-D	O-D
עמידה על הצורך	הגנה על האגו	התיחסות לאובייקט מתסכל

למשל תגובה שאיננה התחמקות אגרסייה כלפי האובייקט והפניה כלפי עצמי

מבחינת הגנת האגו, תקבל ציינון של . / I / e

אם יש רק מרכיב אחד, הפניה כלפי חוץ מבחנה עמידה על הצורך-הציינון / e / .

11 קטגוריות הציינון (כולל שני המשתנים) :

- 1 E' מקור הארבייקט המתסכל באופן בולט מצויין
 - 2 I' מקור התסכול מוצג כלא מתסכל/או כגורם מזעיל, או במקרים אחרים, הניבדק מדגיש את מידת מובנותו ממערבותו בהמצאת תסיכולו של אדם אחר.
 - 3 M' המכשול בסיטואציה המתסכלת מוקטן כמעט עד למידה שמוכחשת הימצאותו.
 - 4 E האשמה, עוינות וכו', מופנים כלפי אדם/חפץ בטוביה.
 - 5 E במשתנה זה של E, הניבדק באופן אגרסיבי מכחיש שהוא אחראי לפגיעה בה הוא מראש.
 - 6 I האשמה וביקורת מופנים ע"י הניבדק כלפי עצמו.
 - 7 I במשתנה זה של I, בו הניבדק מודה באשמתו אך מכחיש מעורבות רצינית ע"י פניה לכסיונות בלתי כמנעות.
 - 8 M נמנעת כל אשמה על התסכול, הארוע נתפס כבלתי נמנע, באופן ספציפי לפרט המתסכל כמחיל.
 - 9 e הפתרון למצב המתסכל באופן אמפטי מצופה ממישהו אחר.
 - 10 i תיקונים מוצעים ע"י הניבדק, כדי"כ מתחזקה של אשמה, לפתרון הבעיה.
 - 11 m יש ביטוי לתיקון שהזמן או נסיבות נורמליות מצופות, יביאו לפתרון הבעיה, סבלנות וקונפורמיות מאופייניים.
- ניתוח רוב התשובות כולל רק מרכיב אחד. שיש שני משפטים או יותר נולה האפשרות שנצטרך יותר ממרכיב אחד. לעיתים נשתמש גם במרכיב שלישי, אך מקרים אלו נדירים, ובדרך כלל יחשבו בעלי שני מרכיבים עם שני פרהדומיננטיות שיצוייננו. שיש משהו מורכב, שמאפשר כמה ציינונים, הפשוט יבחר. מקרה מיוחד הוא מקרה של ציון קומבינציה פנימית/עצמית ... ניתוח מעמיק אינו מומקד, הציינון נעשה על פי המלים המפורשות של הניבדק.

אנטואניו, על מבחן רוזנצווייג : מבחן הרוזנצווייג הוא מבחן השלכה המשמש בתמונות, ונעזר בתרבות פשוטות יחסית.

ישנן 3 מהדורות : ילדים 4-13 (מאמרים וטפרים מ 1960, 1977)

מתבגרים 12-18) (1970, 1976)

מבוגרים +14) (1950, 1978)

מבחן התיסכול בתמונות נגזר מתאוריית התיסכול והתוקפנות של מחברו... את התרבות מייכים לפי סוג התרבה זכיוונה.

סוגי תרבה : התגברות על מכשול (מדגיש את העצם המתסכל)

הגנה על האגר (הגנה על המתסכל)

עמידה על צורך (פתרון בדנה לבניה המתסכלת)

כיוון התוקפנות : כלפי חוץ - הסביבה

כלפי פנים - עצמו

מתעלם מתוקפנות/מדכא בנסיון לטיח/להתעלם.

בניקוד, משויף לגורמות, ואפשר גם לנתח תגובת תרבות לקבוצה.

בגלל התיקף המוגבל, המבנה המוגדר היטב, ושימת הניקוד הארביקמית יחסית,

ניתן לערוך ניתוח סטטיסטי יחסית לכל מבחני ההשלכה האחרים. המחבר ואחרים

אספו נתונים משך 40 שנה דפרטמו נתונים על מיהמנות הכלי, תוקפו אבחוני,

הבדלים בין תרבותיים ועוד.

הגן הוצע 243 - התקדמות - הציון

חלוקת התשובות נעשית ראשית לכל על בני משתני כרוז האגרסיה וסוג התגובה :
 כוון האגרסיה (DIRECTION OF AGGRESSION) מתחלק לשלוש :
 EXTRAPUNITIVENESS - אגרסיה מופנית כלפי הסביבה
 INTROPUNITIVENESS - אגרסיה מופנית כלפי העצמי
 IMPUNITIVENESS - יש התחמקות מהגעת אגרסיה, בכסיון לחפות / לעבור
 בריפוף על התיסכול.

סוג התגובה (REACTION TYPE) אף הוא מתחלק לשלושה אופנים :
 OBSTACLE-DOMINANCE המחסום שגורם לתסכול מתבלט בתגובה
 ESD-DEFENSE האגרו של הניבדק בעל דומיננטיות שלילית, וגו פתרון המצב
 המתסכל הוא שמודגש.
 NEED-PERSISTENCE עמידה על הכורך, משתנה זה יסומן ע"י אותיות קמנות.

כאשר ההתיחסות לאובייקט מתסכל, ידופיע ' לפני האדם.
 כאשר יש התיחסות להאשמה (כרי סוג מנגנון ההגנה), 'יהיה הסימון באותיות
 גדולות.

סדר כתיבה יהיה :

N-P	E-D	O-D
עמידה על הצורך	הגנה על האגרו	התיחסות לאובייקט מתסכל

11 קטגוריות הציון (כולל שני המשתנים) :

- 1 E' מקור האובייקט המתסכל באופן בולט מצויין
- 2 I' מקור התסכול מוצג כלא מתסכל/או כגורם מועיל, אך במקרים אחדים, הניבדק מרגיש את מידת מובכותו ממנו רבותו בהמצאת תסיכולו של אדם אחר.
- 3 M' המכשול בסיטואציה המתסכלת מוקטן כמעט עד למידה שמרכשת הימצאותו.
- 4 E האשמה, עוינות וכו', מופנים כלפי אדם/חופן בסביבה.
- 5 E משתנה זה של E, הניבדק באופן אגרסיבי מכחיש שהוא אחראי לפגיעה בה הוא מואשם.
- 6 I האשמה וביקורת מפנים ע"י הניבדק כלפי עצמו.
- 7 I במשתנה זה של I, בו הניבדק מודה באשמתו אך מכחיש טעות רצינית ע"י פניה לנסיבות בלתי נמנעות.
- 8 M נמנעת כל אשמה על התיסכול, הארוע נתפס כבלתי נמנע, באופן ספציפי לפרט המתסכל כמחל.
- 9 e הפתרון למצב המתסכל באופן אנכמי מצופה ממישהו אחר.
- 10 i תיקונים מוצעים ע"י הניבדק, בדיכ מחחזשה של אשמה, לפתרון הבעיה.
- 11 m יש ביטוי לתיקנה שהזמן או נסיבות נורמליות מצופות, יביאו לפתרון הבעיה, סבלנות וקונפורמיות מאופיינים.

5/96 נתון על ידי ד"ר אורן

דף סיכום תוצאות למבחן רוזנצויג P-F

שם המלמד: _____ מ"ן: _____
 תאריך המבחן: ____/____/____ משך המבחן: _____
 מקום הבחינה: _____ שם המבחן: _____

פרטים

%	N-D	E-D	O-D	
				E
				I
				M
				TOTAL
				%

פרטי הבחינה

N-P	E-D	O-D	
			1
			2
			3
			4
			5
			6
			7
			8
			9
			10
			11
			12
			13
			14
			15
			16
			17
			18
			19
			20
			21
			22
			23
			24

PATTERNS

1.	E =	=	%
2.	I =	=	%
3.	E+I =	=	%

TRENDS

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

הערות

שם _____ תאריך : ____ / ____ / ____

גיל _____ מין : ז / נ

בחוברת שלפניך תמצא/י 24 תמונות של אנשים העושים דאגמרים דברים שונים.
המתכל/י בתמונות אחת אחרי השניה לפי הסדר. בכל תמונה רק אדם אחד מדבר.
קרא/י מה שהאדם אומר. לאחר מכן כתוב/כתבי בדף המצורף (ליד המספר המתאים)
את התשובה של האדם שמעול ראשו משבצת ריקה.
רשמי/רשמי את התשובה הרגושה הנכונה הנכונה על דעתך.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____
- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____